

บทคัดย่อ

เรื่อง : การบริหารจัดการทรัพย์สินวักฟ (ศาสนสมบัติอิสลาม) ในประเทศมาเลเซีย : กรณีศึกษา
การทำงาน ของสำนักงานศาสนาอิสลาม เมืองอลอร์สตาร์ รัฐเกดะห์

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ ทรัพย์สินวักฟ สำนักงานศาสนาอิสลาม

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา นโยบาย รูปแบบของ
การจัดการทรัพย์สินวักฟ และประโยชน์ที่ได้รับจากทรัพย์สินวักฟ ตลอดจนศึกษาแนวโน้มการ
พัฒนาในอนาคต โดยศึกษาการทำงานของสำนักงานศาสนาอิสลามประจำรัฐเกดะห์ ประเทศ
มาเลเซีย การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ส่วนการวิเคราะห์
ข้อมูลได้ดำเนินแบบอุปนัย และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนาวิเคราะห์
ของข้อค้นพบในการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ด้านนโยบายของรัฐในการจัดการทรัพย์สินวักฟ 1) รัฐบาลมาเลเซียมี
ความมุ่งมั่นในการพัฒนาทรัพย์สินวักฟที่มีอยู่ และได้สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา
ทรัพย์สินวักฟทั่วประเทศมาเลเซีย 2) มีตัวบทกฎหมายเฉพาะที่รองรับการจัดการทรัพย์สินวักฟ
3) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับระดับชาติและระดับท้องถิ่น และมีสำนักงานศาสนาอิสลาม
ประจำรัฐเกดะห์เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการ

ด้านรูปแบบการจัดการทรัพย์สินวักฟ 1) การจัดการทรัพย์สินวักฟเฉพาะ สำนักศาสนา
อิสลามแห่งรัฐเกดะห์ได้ดำเนินการตามเจตนาของผู้มอบ เช่น สร้างมัสยิด สุเหร่า เป็นต้น 2) ส่วน
การจัดการทรัพย์สินวักฟทั่วไป โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นที่ดินและทุ่งนา สำนักงานศาสนาอิสลาม
ประจำรัฐเกดะห์นำรายได้จากการให้เช่าหรือจากร่วมลงทุน นำเข้าบัญชีฝ่ายการคลัง (บัญชีมัล -
Baitulmal) ของสำนักงานศาสนาอิสลามประจำรัฐ 3) การเคลื่อนย้ายหรือทดแทนทรัพย์สินวักฟ
สำนักงานศาสนาอิสลามประจำรัฐเกดะห์ในบางกรณีได้ปฏิบัติตามทศนะที่เห็นชอบให้มีการ
เคลื่อนย้ายหรือทดแทนทรัพย์สินวักฟได้ หลังจากได้รับอนุมัติจากมุฟตีของรัฐ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากทรัพย์สินวักฟ 1) สร้างมัสยิดและสุเหร่า หรือสร้างสุสานเพื่อ
ฝังศพคนมุสลิม 2) สร้างรายได้แก่องค์กร เช่น ที่ดินวักฟยังมีที่ว่างอยู่ ก็สามารถใช้ในเชิงธุรกิจ
ได้ 3) สร้างหรือพัฒนาสถาบันการศึกษาอิสลาม และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ลูกหลานชาว
มาเลเซียเพื่อศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ 4) พัฒนาด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น สร้าง
สถานสงเคราะห์สำหรับเลี้ยงคนชรา และเลี้ยงเด็กกำพร้า เป็นต้น และให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้
ยากไร้ โดยส่วนใหญ่แล้วทางสำนักงานจะให้เป็นวัตถุมากกว่าเป็นเม็ดเงิน

แนวโน้มในการพัฒนาในอนาคต 1) จัดโครงการวักฟเงินสด หรือถือหุ้นทรัพย์สินวักฟ
หรือขายหุ้นวักฟ หรือดำเนินการหักเงินบัญชีของผู้ที่ประสงค์จะวักฟเป็นรายเดือน 2) ดำเนินการ
จดทะเบียนที่ดินวักฟให้ไว้กับสำนักงานมากที่สุด โดยร่วมมือกับสำนักงานอิสลามระดับเขต
ดำเนินการสำรวจที่ดินวักฟให้มาจดทะเบียนได้อย่างถูกต้อง 3) ทำการพัฒนาที่ดินวักฟเพื่อให้เกิด
ประโยชน์มากที่สุด

Abstract

Topic: The Management of *Waqaf* Properties (Islamic religious properties) in Malaysia: A Case Study of the Operation of the Office of the Islamic religion, Alorstar, Kedah.

Keywords: management, *waqaf* properties, office of Islamic Religion

This research is qualitative research with the objectives of studying policies, the model of *waqaf* properties management, the benefits which are received from *waqaf* properties, as well as trends for future development by studying the operation of the office of Islamic religion, Kedah state of Malaysia. For data collection, the researcher used the methods of interview and uninvolved observation. The data analysis was carried out in form of induction. The results of research were presented in form of a descriptive analysis report of the research findings.

Research results indicate that the state policies in the *waqaf* properties management are as followed: 1) The Malaysian government is committed to the development of existing *waqaf* properties and provide the financial support to develop the *waqaf* properties around the Malaysia, 2) there are specific laws that support the management of *waqaf* properties, 3) there are federal and state agencies which are responsible for the management of *waqaf* properties and the office of Islamic religion is considered as the main agency in such management.

In term of model of *waqaf* management, 1) The office of Islamic religion has operated according to the intention of endower such as to build the mosque, *surau*, etc 2) regarding the management of general *waqaf* properties including land and rice fields, the office of Islamic religion of Kedah state, has deposited the income of leasing and joint venture to the financial account (*Baitul Mal*) of the office 3) regarding the removal or replacement of *waqaf* properties, the office of Islamic religion, in some cases, has rendered according to the jurist views that approved for such removal or replacement after the consent of state *mufti*.

With regard to benefit of *waqaf* properties are as followed: 1) to build the mosque and *surau* as well as to create cemetery for Muslim burial 2) to generate income to organisation such as used free *waqaf* land for the business purpose 3) to build and develop Islamic educational institutions and to support scholarship for Malaysian student to study in Malaysia and abroad 4) to develop social welfare such as build the places for elder and orphanage caring as well as providing assistance to the needy. In most case, the office shall provide the subjects than the money.

As for the trends in the future development are as followed 1) to organise the program of cash money *waqaf* or holding and selling stock of *waqaf* properties or operate monthly account deduction of *waqaf* for the person who intend to do so 2) to render the registration of *waqaf* lands as much as possible with the collaboration of Islamic Religion Office of district in surveying in order to be legally registered 3) to develop *waqaf* land in order to achieve higher benefit.